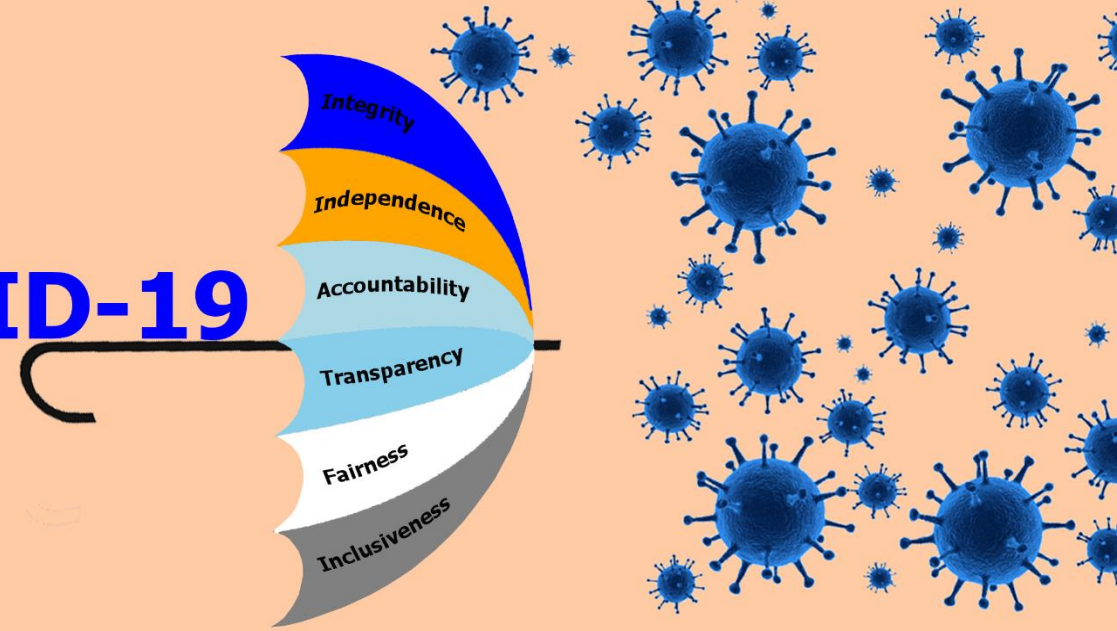

ACC Against COVID-19

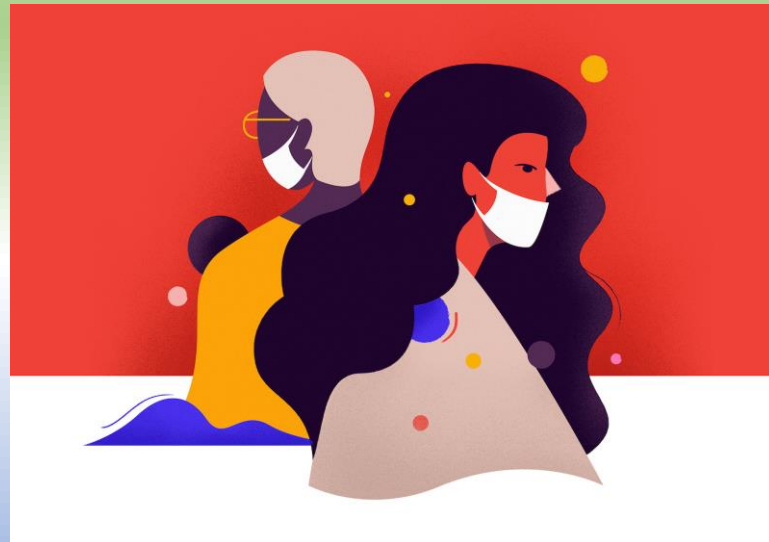

အစီအစဉ် (၈၄)

“အမျိုးသမီးများအပေါ် COVID-19 ကပ်ရောဂါ၏ သက်ရောက်မှုများ”

ဦးအောင်ဇော်မိုး

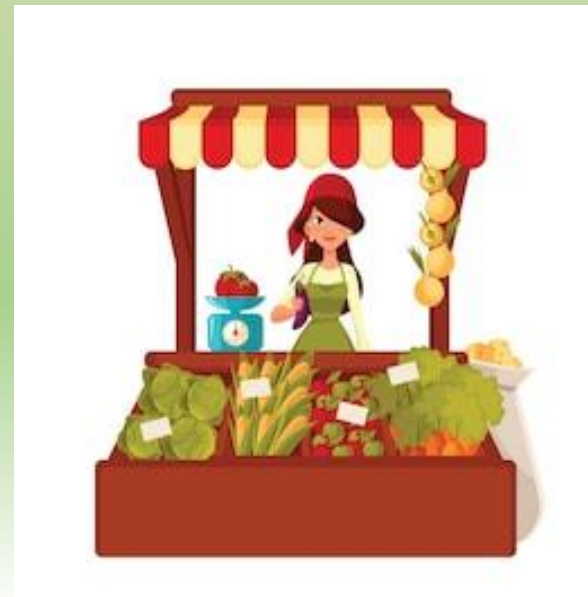
ကပ်ရောဂါကြောင့် အလုပ်များ၊ ကျောင်းများ ပိတ်ကြရသည်။ ယင်းနှင့်အတူ မိသားစု အတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝနေမှုပုံစံသည်လည်း ပြောင်းလဲလာသည်။ မိသားစု အိမ်တွင်းရေး အတွက် အမျိုးသမီးများ အပေါ်တွင် ဝန်ပိုပိလာသည်။ ယင်းအပြင် ကပ်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများတွင် အမျိုးသမီးများက ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိနေသည်။ လုပ်ခနည်းသော ကျွမ်းကျင်မှုနိမ့်သည့် ဝန်ထမ်းများအဖြစ်လည်း အမျိုးသမီးထုက ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။

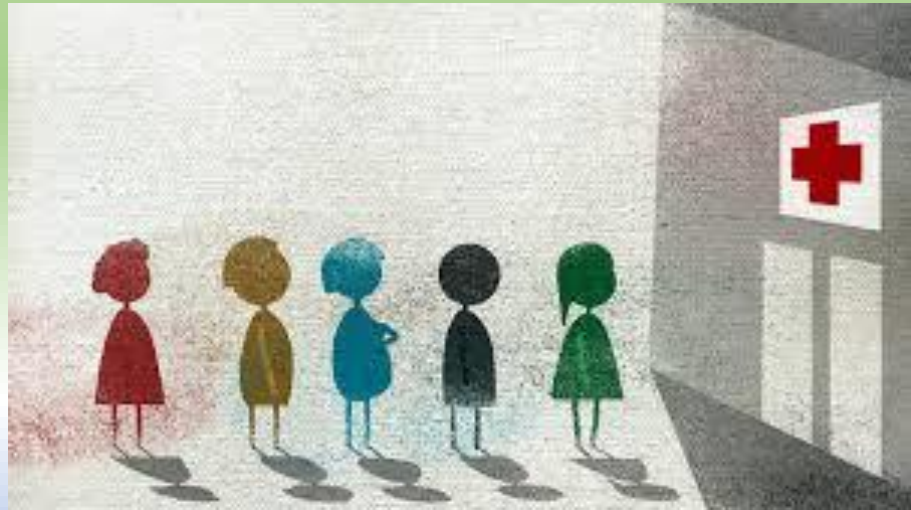

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထိခိုက်ကျဆင်းလာမှုကြောင့် အကျင့်ပျက်ခြစားမှုနှင့်အတူ အမျိုးသမီးများမှာ ပိုမိုထိခိုက်ခံစားကြရသည်။ စီးပွားရေးအပြောင်းအလဲတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အလုပ်အကိုင်၊ ဝင်ငွေ၊ စုငွေနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ များစွာဆုံးရှုံးခဲ့ပေသည်။ ကပ်ရောဂါသည် ကျား၊ မ တန်းတူညီမျှမှုကိုလည်း ပိုမိုခြိမ်းခြောက်လာသည်။ အမေရိကနှင့်ဥရောပနိုင်ငံများတွင် အိမ်ထောင်ရှင်အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စများဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ကလေးများအားစောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ပုံမှန်အိမ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရသည့် အချိန်ထက် တစ်ပတ်လျှင် ၁၅ နာရီထက်ပိုမိုကာ လုပ်ကိုင်နေကြရသည်ဟု ဆိုသည်။

ယင်းအပြင် ယူကေတွင် အချက်အလက်များအရ ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားနေစဉ်ကာလအတွင်း မိခင်များ သည်ဖခင်များထက် ယာယီ (သို့) အမြဲတမ်းအလုပ်ပြုတ်သွားနိုင်ခြေပိုများသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့အတူ အာဖရိကအမျိုးသမီး ၇၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် လက်တင်အမေရိကနှင့် ကာရစ်ဘီယံဒေသမှ အမျိုးသမီး ၅၄ ရာခိုင်နှုန်း တို့သည် အိမ်ဖော်များ၊ လမ်းဘေးဈေးရောင်းချသူများ၊ လယ်သမားများ၊ ကျပန်းအလုပ်သမား များနှင့် အခြားအလုပ်အကိုင်များအဖြစ် အလုပ်လုပ်နေကြရသည်။

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အမျိုးသမီးများသည် ကူးစက်ခံရနိုင်ခြေ အမြင့်မားဆုံး အနေအထားတွင် ရှိနေသည်။ ကျန်းမာရေးဌာနများတွင် အသေးစားကျန်းမာရေး ပစ္စည်းများဝယ်ယူမှု၌ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော အကျင့်ပျက်ခြစားမှုများကြောင့် အမျိုးသမီးအား ပိုမိုထိခိုက်မှုရှိသည် ဟုဆိုသည်။ အမျိုးသမီးအများစုမှာ Public Services ကိုသာ အားကိုးလေ့ရှိသဖြင့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူနှင့်အကျင့်ပျက်ခြစားမှု၊ မသမာမှုများရှိနေခြင်းက အမျိုးသမီးများအတွက် ပြည့်စုံသောဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ပိုမိုဝေးကွာစေသည်။ ယင်းအပြင် ကပ်ရောဂါကာလအတွင်း အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအတွက် အသုံးပြုရမည့် အရင်းအမြစ်များအား ကပ်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ခွဲဝေချထားပေးရသဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့်သက်ဆိုင်သော ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်မှုပိုမိုခက်ခဲလာသည်။

COVID-19 ကာလအတွင်း ဇင်ဘာဘွေအမျိုးသမီးများသည် ရေရရှိရန်အတွက် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ စော်ကားခံရခြင်းနှင့် ငွေညှစ်ခြင်းတို့ကို ခံရသည်ဟုဆိုသည်။ နိုင်ဂျီးရီးယားတွင် ရဲများသည် COVID-19 နှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစားချိုးဖောက်မှုများအတွက် အမျိုးသမီးများကိုဖမ်းဆီးပြီးထိန်းသိမ်းထားစဉ် လိင်ပိုင်း ဆိုင်ရာ အလွဲသုံးစား ပြုမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စီးပွားရေးအခက်အခဲများ၊ အလုပ်အကိုင်များနှင့်အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ဆုံးရှုံးခြင်းသည် နိုင်ဂျီးရီးယားတွင် အမျိုးသမီးများအား လိင်မှုဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးခြိမ်းခြောက်တောင်းယူမှုဆိုင်ရာ အန္တရာယ်ပိုမိုများပြားစေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကပ်ရောဂါကာလအတွင်း အမျိုးသမီးများအပေါ် အမြတ်ထုတ်ခြင်း၊ အကျင့်ပျက်ခြစားခြင်း ဘေးရန်တို့မှ ကာကွယ်နိုင်ရန် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်သင့်ပေသည်-

- COVID-19 ကြောင့် အမျိုးသမီးများအပေါ်တိုက်ရိုက်နှင့်သွယ်ဝိုက်သက်ရောက်မှုများ၊ ကျား/မ ခွဲခြားခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များစုဆောင်းထားရှိခြင်း၊
- အထူးသဖြင့် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားနေစဉ်ကာလအတွင်း အမျိုးသမီးများအား အသက်ကယ် ကုသမှုများ၊ ဆေးဝါးများ နှင့် မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ တန်းတူညီမျှရရှိ ပိုင်ခွင့်ရှိစေခြင်း၊
- အစိုးရအသုံးစရိတ်များကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာတိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် COVID-19 နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုကြောင့် အမျိုးသမီးများနှင့်မိန်းကလေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများကို ဖြေရှင်းရန် သင့်လျော်သောအရင်းအမြစ်များ ဖန်တီး ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊
- COVID-19 ဆိုင်ရာမူဝါဒများနှင့် စီးပွားရေးတုံ့ပြန်မှု အစီအစဉ်များသည် အမျိုးသမီးများ၏ လိုအပ်ချက်များအား တုံ့ပြန် ဖြေရှင်းရာတွင် အထောက်အကူပြုစေရန်နှင့် ယင်းကဏ္ဍအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှု ကို မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊
- အနိုင်အထက်ပြုမှုများကို လုံခြုံစွာသတင်းပေးတိုင်ကြားနိုင်စေရန် အခြေအနေဖန်တီးပေးခြင်း။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကား အမျိုးသမီးအများစုမှာ အိမ်မှုကိစ္စဖြင့်ပင် နေသားကျလျက်ရှိရာ သားသမီးများအတွက် အချိန်ပိုမိုပေးရခြင်းအမှုကို မည်သူမျှ ဂရုပြုမနေ။ ပို၍ပင်ဝမ်းမြောက်ကြသေး၏။ လိင်အကြမ်းဖက်မှုများ၊ သက်ငယ်မှုဒိန်းမှုများ လုံးဝပပျောက်ခြင်းမရှိသည့်တိုင် ကပ်ရောဂါကို အကြောင်းပြု၍ လိင်အမြတ်ထုတ်ခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ငွေတောင်းခံခြင်းမျိုးကားမရှိ။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များမှာမူ မူလကတည်းပင် အတော်အတန်ချို့တဲ့လေရာ အမျိုးသမီးများနှင့်ပတ်သက်သော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများကိုသာမက လူတန်းစားအလွှာအသီးသီးအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများစွာကို အခက်အခဲများကြားမှ ကြိုးစား ဖြည့်ဆည်းနေကြရဦးမည်ဖြစ်ပေသည်။

မလွဲမရှောင်သာ ဒုတိယလှိုင်း၏ရိုက်ခတ်မှုကို ခံခဲ့ရသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူတန်းစားအလွှာ အသီးသီး၏ ကိုဗစ်အရေးတွင် ပါဝင်မှုမှာအားကောင်းလှသည်ဟုရှုမြင်ရသည်။ သေးငယ်သော လွဲချော်မှု များရှိနေသည့်တိုင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အဂတိလိုက်စားမှု၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုမျိုး မပေါ်ပေါက်စေရန်မှာ နိုင်ငံသားတိုင်း၏ တာဝန်တစ်ရပ်ဟုလည်းဆိုနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော။

